

Bắc Ninh: Lễ hội kéo co truyền thống làng Hữu Chấp: Tôn vinh di sản, kết nối cộng đồng

06:58 21/02/2026

Trong không khí tung bừng của những ngày đầu xuân, chiều 20/2 (tức mùng 4 tháng Giêng), Lễ hội kéo co truyền thống làng Hữu Chấp (nay là tổ dân phố Hữu Chấp, phường Kinh Bắc) chính thức khai mạc, thu hút đông đảo người dân và du khách thập phương. Đây là một trong những lễ hội cổ truyền tiêu biểu được tổ chức sớm nhất ở vùng Kinh Bắc, gắn bó với đời sống tinh thần của người dân qua hàng trăm năm.

Làng Hữu Chấp là một trong những làng quan họ gốc của tỉnh Bắc Ninh. Trải qua nhiều thế hệ, nghi lễ và trò chơi kéo co đã trở thành biểu tượng văn hóa đặc sắc của cộng đồng nơi đây. Năm 2015, nghi lễ và trò chơi kéo co làng Hữu Chấp được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

Nghi thức hạ cây dây trước khi thực hiện trò chơi kéo co.

Điểm độc đáo của kéo co làng Hữu Chấp là không sử dụng dây mà dùng hai cây tre nối với nhau bằng đòn gánh, quấn lạt thành hình ba con nhện, một lớn ở giữa và hai nhỏ ở hai đầu. Trước ngày hội, cây tre được treo ở đình để làm lễ “hạ cây dây”.

Khi vào hội, 70 trai đình chia làm hai đội Đông và Tây, mỗi đội 35 người trong trang phục truyền thống, 4 trai đình to khỏe nhất được chọn đứng đầu đòn gánh, những người còn lại bám vào thân tre chờ hiệu lệnh trống để bước vào ba keo kéo mang ý nghĩa biểu trưng.

Cây dây được đưa từ đình làng ra sân vận động.

Đặc biệt, ở keo thứ ba, người xem có thể vào kéo trợ lực cho đội Đông, thể hiện quan niệm dân gian về tín ngưỡng thờ thần Mặt Trời và ước vọng mưa thuận gió hòa của cư dân trồng lúa nước. Trai đình tham gia kéo co phải là nam giới trong làng, gia đình không có tang, bảo đảm sức khỏe.

Theo ông Nguyễn Văn Sơn, Tổ trưởng tổ dân phố Hữu Chấp, Trưởng Ban Tổ chức lễ hội, nhiều năm nay, lễ hội được tổ chức hai năm một lần. Năm nay dù không đúng chu kỳ, Nhân dân địa phương vẫn thống nhất tổ chức để chào mừng sự kiện đình làng vừa được tôn tạo khang trang.

Nghi lễ và trò chơi kéo co làng Hữu Chấp không đặt nặng thắng - thua mà chủ yếu là trình diễn nghi lễ truyền thống, gìn giữ giá trị cha ông để lại. Sau khi di sản được UNESCO ghi danh, địa phương đã nỗ lực đưa nghi lễ kéo

co quảng bá tại nhiều sự kiện văn hóa, du lịch nhằm lan tỏa giá trị di sản.

Hội kéo co làng Hữu Chấp thu hút đông đảo người dân và khách thập phương.

Không chỉ mang ý nghĩa nghi lễ, lễ hội kéo co làng Hữu Chấp còn là sợi dây gắn kết cộng đồng. Nhiều hoạt động thể thao như giải bóng đá thanh niên, giao lưu bóng chuyền, cầu lông... được tổ chức sôi nổi, tạo không khí vui xuân đoàn kết trong toàn dân với không gian lễ hội tập trung tại khu vực đình và sân vận động trước cửa đình.

Anh Nguyễn Văn Hòa, tuyển thủ đội Đông đã có 9 năm liên tiếp tham gia kéo co chia sẻ: Để tham gia nghi lễ, các tuyển thủ phải luyện tập khoảng 1 đến 2 tuần, tuân thủ chặt chẽ nhịp trống và sự điều hành của người cầm vè. Kinh nghiệm tham gia kéo co cũng được truyền từ lớp người đi trước sang lớp trẻ để bảo đảm sự phối hợp nhịp nhàng. “Tôi rất tự hào khi quê hương mình có di sản được thế giới ghi nhận và mong muốn lễ hội ngày càng được quảng bá rộng rãi hơn” - anh Hòa bày tỏ.

Bá Đoàn